

## ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

## Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 41546-2023

|                    |   |                        |
|--------------------|---|------------------------|
| Medewerker         | : | Trijntje Tilstra       |
| Team               | : | Leefomgeving           |
| Datum              | : | 27 november 2023       |
| Portefeuillehouder | : | wethouder J. Compagner |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>BIJLAGEN:</b><br><input checked="" type="checkbox"/> Notitie evaluatie & advies gebiedsgericht werken (zaak 42473-2023)                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>AFSTEMMING MET</b><br><input checked="" type="checkbox"/> Communicatie<br><input checked="" type="checkbox"/> Financiën<br><br>Portefeuillehouder gebiedsgericht werken, portefeuillehouder wonen/ruimtelijke ordening, ambtelijk opdrachtgevers gebiedsgericht werken en woningbouw, projectleider herontwikkeling Aloysius/ruimtelijk raamwerk |
| <input type="checkbox"/> Actief openbaar<br><input type="checkbox"/> Niet actief openbaar<br><input checked="" type="checkbox"/> Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota.                                                                                                                                                    |
| <b>ONDERWERP</b><br>Evaluatie en advies gebiedsgericht werken                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

### BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De pilotfase van gebiedsgericht werken af te sluiten en het een vervolg te geven in gebiedsgericht werken als werkwijze en in de gebiedsaanpak Boskamp.
2. In te stemmen met de notitie 'advies en evaluatie gebiedsgericht werken' en de adviezen over rolneming, (tussentijdse) mijlpalen en voorwaarden voor samenwerking mee te nemen in het nog op te stellen programmaplan gebiedsgericht werken, dat in het eerste kwartaal van 2024 voorgelegd wordt aan het college;
3. Voor het faciliteren van het vervolg gebiedsgericht werken een eenmalig budget van €15.000 euro beschikbaar te stellen vanuit de post nader te bestemmen middelen en de financiële consequenties te verwerken in de 1<sup>e</sup> berap 2024.
4. In te stemmen met de notitie 'Boskamp volle kracht vooruit', de notitie vooralsnog als vertrouwelijk te bestempelen en de adviezen mee te nemen in het vervolg op de gebiedsaanpak Boskamp (plan van aanpak ruimtelijk raamwerk / herontwikkeling Aloysius).

### SAMENVATTING

De pilot gebiedsgericht werken met de gebiedsaanpak Boskamp als pilot krijgt een vervolg. Gebiedsgericht werken is een manier van werken waarbij vraagstukken in een gebied in samenhang met de partijen uit het gebied worden aangepakt. Als afsluiting van de pilotfase zijn twee adviezen opgeleverd; één over de evaluatie en advies gebiedsgericht werken als gemeentelijke werkwijze en één over het vervolg van de gebiedsaanpak Boskamp. De pilotfase is hiermee afgesloten en krijgt, volgend uit de evaluaties, een vervolg. Het gaat om gebiedsgericht werken als structurele manier van werken en onderdeel van de op te stellen omgevingsvisie. Wat betreft de gebiedsaanpak Boskamp gaat het om (verdere) uitwerking van de gebiedsagenda in een ruimtelijk raamwerk met deelprojecten en de herontwikkeling van de voormalige Aloysius-school. In het vervolg is nadrukkelijk aandacht voor rolneming, stappen en tussentijdse mijlpalen, conform de adviezen die uitgewerkt zijn.

### INLEIDING

Gebiedsgericht werken is volgens het bestuursakkoord 2022-2026 één van de drie programma's, naast participatie en dienstverlening, dat in te zetten is in het ontwikkelen van een vitale leefomgeving, dorpsontwikkelplannen 2.0 en de omgevingsvisie. In de twee jaar pilotfase zijn diverse zaken uitgevoerd,

zoals een opleiding voor gemeentelijke medewerkers, verschillende sessies met college, een samenwerking met de stakeholders die bij de Boskamp betrokken zijn, een gebiedsagenda en een gezamenlijk ondertekende intentieovereenkomst, de voorbereidingen van de herontwikkeling van de Klimboom naar woningbouw en het realiseren van een nieuwe plek om te spelen, bewegen en ontmoeten op het voormalige Aloysius-schoolplein.

Eén van de onderdelen van het pilotprogramma gebiedsgericht werken is een evaluatie en advies die in de zomer en het najaar 2023 uitgewerkt is. Op basis van de evaluatie en de adviezen wordt een structureel vervolg voorgesteld, waarmee tegelijkertijd de pilotfase wordt afgerond. Concreet bestaat het vervolg uit het structureel inbedden van gebiedsgericht werken als werkwijze waarmee ook toekomstige gebiedsagenda's gefaciliteerd kunnen worden, in samenhang met de omgevingsvisie die in ontwikkeling is. Hier wordt een programmaplan voor opgesteld. Voor de gebiedsaanpak Boskamp gaat het om verdere uitwerking van de gebiedsagenda, onder andere om de herontwikkeling van de Aloysius (in lijn met het collegebesluit over de prioritering van ruimtelijke projecten) in combinatie met een ruimtelijk raamwerk voor de kern van de Boskamp. Hierover wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit deel van de gebiedsaanpak op de Boskamp zal onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder wonen/ruimtelijke ordening plaatsvinden, waarbij periodiek afstemming is met de coördinerend portefeuillehouder gebiedsgericht werken, tevens kernenwethouder.

## BEOOGD RESULTAAT

Beoogd resultaat van de evaluatie en het advies is inzicht in of en hoe gebiedsgericht werken met pilot Boskamp een vervolg moet krijgen en het toepassen van de geleerde lessen in het vervolg op de Boskamp en andere gebiedsaanpakken.

## KADER

- Gebiedsagenda Boskamp 2022
- Prioritering ruimtelijke projecten (oktober 2023), waarbij besloten is in 2023 nog te starten met een plan van aanpak herontwikkeling Aloysius / ruimtelijk raamwerk.
- Structuurvisie '*Ruimte voor initiatief en innovatie*'
- Bestuursakkoord 2022-2026 '*Focus & Verbinding*' + Strategische Raadsagenda 2022-2026
- Woonvisie 2022-2025 *Ontwikkelen van een toekomstbestendige eigenzinnige woongemeente waar we onze inwoners in staat stellen om goed te kunnen wonen;*
- Organisatievisie '*De organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst*' Gebiedsgericht werken sluit aan bij de programma's participatie, dienstverlening en digitale transformatie en het strategisch HR-beleid.

## ARGUMENTEN

1. Met het opleveren van de adviezen wordt een mijlpaal in de aanpak gemarkeerd: van pilotfase naar gebiedsgericht werken als structurele werkwijze en verdere uitwerking van de gebiedsagenda. Hiermee worden stappen gezet in zowel het integraal werken als in de uitvoering van de gebiedsagenda wat ten goede komt aan de leefbaarheid van de Boskamp.
2. a: Om te bepalen of gebiedsgericht werken na de pilot breder in de organisatie geïmplementeerd moet worden moeten doelen van gebiedsgericht werken getoetst worden. Dit is gedaan middels de evaluatie en het advies, uitgevoerd door de gemeente en bureau Organisaties in Ontwikkeling (OIO). De notitie gaat in op vragen als: wat heeft de inzet van gebiedsgericht werken als instrument opgeleverd, wat hebben we ervan geleerd en welke aanbevelingen doen we op basis daarvan? Er zijn feiten en cijfers en eerdere leerervaringen geanalyseerd en er zijn gesprekken met betrokken stakeholders, gemeentelijke medewerkers en collegeleden gevoerd. Geadviseerd wordt om gebiedsgericht als instrument in te zetten wanneer er, onder andere, sprake is van meerdere integrale opgaven in een gebied, de gemeente vooraf bepaalt wat haar rol(mix) is, hierover communiceert met partners en er een gebiedsteam opgezet wordt. Daarnaast zijn vier verbeterpunten geformuleerd: begrenzing in opdracht, begrenzing in rolneming, begrenzing in tijd en aandacht voor kritische constructief samenspel bestuurders en ambtenaren.
- b: De aanbevelingen van het advies worden meegenomen in een beknopt programmaplan, dat samen met directie en teamleiders uitgewerkt wordt. Ook worden de aanbevelingen meegenomen in andere integrale gebiedsvraagstukken waar, volgens het advies, een integrale gebiedsaanpak passend is. Dit gebeurt in samenhang met de omgevingsvisie, die momenteel uitgewerkt wordt en waarin een gebiedsgerichte vertaling komt. Een gebiedsagenda à la Boskamp is een voorbeeld van een dergelijke gebiedsgerichte bouwsteen voor de omgevingsvisie.

c: Om volgende gebiedsaanpakken bij aanvang te verkennen en op gang te helpen en om onderdelen van het programmaplan over de werkwijze uit te werken, is budget nodig. Het is niet wenselijk om dit bij ieder project apart te doen, omdat er dan tempo en draagvlak verloren gaat. Het gaat hierbij om de eerste, verkennende stappen waarbij onderzocht wordt of een gebiedsaanpak het beste passend is en het voldoet aan de aanbevelingen uit de evaluatie en het advies. Voor de vervolgaanpak, het daadwerkelijk uitwerken van een gebiedsagenda of iets vergelijkbaars, wordt eerst een besluit van college gevraagd waarin onder andere ingegaan wordt over de gewenste rolmix.

3. a: Ter afsluiting van de pilotfase op de Boskamp is door bureau AnnoNu een advies over het vervolg van de pilot Boskamp opgesteld: 'Boskamp volle kracht vooruit'. Aanleiding vormden verschillende ontwikkelingen die ten tijde van de gebiedsagenda nog niet speelden maar die van invloed zijn op de leefbaarheid van het dorp. In dit kader zijn verschillende partijen bevroegd. De notitie geeft weer hoe ontwikkelingen met elkaar samenhangen en hoe partijen tegen de gebiedsaanpak aankijken. Eén van de adviezen is om de gebiedsaanpak voort te zetten. Een advies is om met de partijen die een grondpositie hebben in de kern van de Boskamp, een gezamenlijk ruimtelijk raamwerk te verkennen, met de gebiedsagenda als onderlegger. Ook worden aanbevelingen gedaan over de posities en rollen van stakeholders op de Boskamp en hoe dit beter benut kunnen worden in het op peil houden van de leefbaarheid.
- b: De adviezen van AnnoNu worden meegenomen in het vervolg op de gebiedsaanpak Boskamp, waaronder in het plan van aanpak 'ruimtelijk raamwerk Boskamp + deelproject herontwikkeling Aloysius'.

#### DRAAGVLAK

- De hoofdlijnen van de evaluatie en het advies zijn in een collegesessie besproken (d.d. 7 november 2023).
- Voor de evaluatie en het advies zijn interne en externe stakeholders bevroegd. De deelnemersgroep ambtenaren van de training gebiedsgericht werken hebben in deelonderzoeken gewerkt aan de evaluatie en het advies in de vorm van 'lerend praktijkonderzoek'. Een dergelijke opzet draagt bij aan kennisuitwisseling en draagvlak voor gebiedsgericht werken als instrument.
- Voor het advies 'Boskamp op volle kracht vooruit' zijn voor de integrale leefbaarheidsvraagstukken relevante partijen op de Boskamp gesproken, waaronder partijen die ten tijde van de gebiedsagenda nog niet in beeld waren.
- De uitwerking van het programmaplan gebiedsgericht werken gebeurt in afstemming met directie en teamleiders.

#### DUURZAAMHEID

Gebiedsgericht werken als instrument heeft geen directe relatie met CO<sup>2</sup> reductie. Een gebiedsgerichte aanpak als toepassing kan dat wel hebben, als dat één van de opgaven in een gebied is.

#### RISICO'S (financieel/juridisch)

| Nr. | Risico                                                                                              | Gevolg                                                                                                                          | Risico actie accepteren, verminderen | Beheersmaatregel en effect                                                                           |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Samenhang in het proces van de gebiedsagenda gaat verloren in de uitvoering.                        | Deelopgaven worden niet op elkaar afgestemd, koppelkansen worden niet of onvoldoende benut, geen efficiënte inzet van middelen. | Verminderen                          | Afstemming in stakeholdersoverleggen                                                                 |
| 2   | Financiering van de uitvoering van de gebiedsagenda komt niet rond. Met name de financiering van de | Voorstellen uit de gebiedsagenda komen niet tot uitvoering omdat het niet rendabel is.                                          | Verminderen / accepteren             | Het is aan iedere stakeholder/trekker om haar deelopgave verder uit te werken, ook qua financiering. |

|   |                                                                                                       |                                      |             |                                                                                                                              |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | herbestemming van de kerk is een risico.                                                              |                                      |             |                                                                                                                              |
| 3 | Stakeholders / dorp kijken vooral naar het dorp als het aankomt op de uitvoering van de gebiedsagenda | Eigenaarschap ligt niet bij het dorp | Verminderen | Blijvend communiceren. Er zijn afspraken gemaakt over verdeling van de opgaven over de stakeholders, wie welke opgave trekt. |

### FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het beschikbare budget voor de pilotfase is besteed. Om toekomstige gebiedsaanpakken bij start te verkennen en te faciliteren is een budget van € 15.000 nodig, zodat er niet voor ieder mogelijk deelproject eerst apart budget aangevraagd hoeft te worden. Het gaat hierbij om ondersteunende activiteiten met als doel te verkennen of een gebiedsgerichte aanpak passend is zoals het huren van zalen voor gesprekken met het gebiedspartners en extern advies.

De verdere uitrol van gebiedsaanpakken gebeurt in samenhang met de omgevingsvisie/sociale toekomstvisie. Het budget wordt het gedekt uit de post nader te bestemmen middelen vanwege de volgende argumentatie:

- Onvoorzien: De conclusies van de evaluaties zijn afgewacht om te weten of en wat voor vervolg geadviseerd werd.
- Onvermijdelijk: het bedrag is nodig om vervolgstappen te zetten in gebiedsgericht werken als werkwijze vraagstukken integraal in een gebied te benaderen en op te pakken.
- Onuitstelbaar: het bedrag is nodig voor de overgang van de pilotfase naar structureel programma gebiedsgericht werken en om kansen die zich op dat moment voordoen, te verkennen.

Voor de vervolgstappen wat betreft gebiedsontwikkeling / herontwikkeling Aloysius op de Boskamp wordt separaat budget aangevraagd.

### AANPAK/UITVOERING

Uitwerken van:

-Programmaplan gebiedsgericht werken, in samenhang met het nog vast te stellen sturingsmodel en de omgevingsvisie/sociale toekomstvisie (q1 2024).

-Faciliteren van het verkennen van andere gebiedsaanpakken, in samenhang met omgevingsvisie/sociale toekomstvisie.

-Plan van aanpak herontwikkeling Aloysius / gezamenlijk ruimtelijk raamwerk. Dit zal onder bestuurlijk verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder ruimtelijke ordening/woningbouw gebeuren. In het plan van aanpak staan de opdracht, voorwaarden, rolname en mijlpalen en vervolgstappen uitgewerkt.